Ч. 111. Четвер 1 червня (19 мая) 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Погром російскої фльоти.

Катастрофа, яка стрітила російску фльоту в Корейскім заливі, єсть так велика, що в виду неї всі иньші політичні справи зійшли на другий і дальший плян а она лиш сама займає нині уми всіх. Яке враженє зробила она в Росії, сего не знати, бо певно, що она в цілім своїм обемі не звістна ще широким кругам російскої суспільности а о скілько звістно, то знов не знати, яке зробила враженє, бо власти російскі не перепускають о тім ніякої звістки. Здаєсь лиш то одно бути певне, що верховодячі круги російскі в своїм засліпленю хотять вести війну і дальше без взгляду на утрату фльоти. Річ очевидна, що Япанці стали тепер вповні панами на мори, бо хочби ще деякі кораблї, що остали ся з фльоти Рожественского, й заплили до Владивостока, то они не мають вже ніякого значіня. Нині вже можна сьміло сказати, що Росия в теперішну пору і ще на кількадесять слідуючих літ не має воєнної фльоти, не має ні кораблів, ні командантів, ні відповідної залоги. Все, що було найлїпше, пропало і вигинуло в Порт Артурі, що лїпшого остало ся, пішло в теперішній битві під воду або дістало ся в руки Япанців. Нині можна вже сьміло сказати, що Владивосток страчений для Росії. Ще одна рішуча побіда Япанців на цілеччині а тоді ціла північна Сибір страчена для Росії також. Скоро би Япанці взяли Владивосток, то тим самим дістало би ся в їх руки і ціле Приморє аж по Хабаровск, Сахалін, а навіть і ціле всхідне побереже аж по саму Камчатку, бо Росия сухим путем не годна би удержати звязи з сими своїми краями і боронити їх успішно. От в чім велике значінє послїдної битви, поминувши вже єї значінє для самої теперішної війни.

Коли тепер читати всїлякі вісти про той погром, то мимо волї насуває ся питанє, де шукати причин всего лиха. Не можна вже заперечити, що всему найбільше виноватий закостенїлий абсолютизм російский, котрий не допускав до власти живу силу народу а витворював лиш гниль, що нищила орґанізм. Тота гниль перенесла ся і на войско та маринарку, де не було командантів, лиш чиновники шукаючі наживи, не було вояків, лиш раби ідучі сліпо на заріз. Лиш тим дасть ся пояснити, що в отвертій битві на мори можна було кілька кораблів взяти в неволю разом з адміралами і всею залогою. Як тепер показує ся, адмірал Рожественский не погиб, а дістав ся до неволї. О тім доносять і з Вашінґтону і телєґрафував також ґен. Ліневич до Петербурга. В слїдуючім подаємо дальші вісти про битву.

Льондон 31 мая. До Бюро Райтера доносять з Вашінґтону: Департамент державний одержав слїдуючу депешу з Токіо, датовану з втірка: „Урядово доносять, що всі російскі панцирники з виїмкою кораблїв „Николай І.“ і „Орел“ затонули. Рожественский, Фількерзам і Небоґатов дістали ся до неволї“.

Петербург 31 мая. О битві в Корейскім проливі розповідають тут множество чуток. Правительство боїть ся оголосити цїлу правду, мимо того цїлий Петербург заворушений. Коло Адміралїциї стоять великі товпи людий, що хотїли би довідати ся про судьбу вояків, котрі служать в маринарці.

Петербург 31 мая. Розійшла ся чутка, що Рожественский був підчас битви зранений і схоронив ся на лодку якогось торпедовця, на котрій вилатував ся.

Париж 31 мая. Адмірала Небоґатова і єго штаб привезено до Сасего; моряків єго, взятих до неволї, полишено в Наґасакі.

Петербург. 31 мая. Ґен. Ліневич телеґрафує під вчерашною датою: Кружляк III. кляси „Алмаз“ прибув до Владивостока а командант єго оповідає: Дня 27 с. м. ескадра адмірала Рожественьского завела в проливі

---

6)

Здоровлє і недуга.

Відомости з гіґієни, потрібні і придатні для кождого.

(Дальше).

III.

Основні правила здоровля. — Поміч в недузї. — Знахорство і самолїченє. — Як уважають недужі на себе а як повинні уважати.

Між простими, зовсїм темними людьми дуже мало таких, котрі би самі лїчили ся, а коли знайдуть ся якісь, то лїчать ся переважно лиш від поменших недуг, як від всяких скалїчень, кашлю, хрипки і т. п. Звичайним ліком у них бувають деякі зїля як н. пр. листє бабки, листє підбілу, золототисячник або центурия, розхідник, живокіст, гавяз і т. п., а відтак такі „симпатичні“ ліки як: коровяче лайно, сало з борсука, паутина, глина, карук і т. и. Улюбленим ліком від кашлю і хрипки єсть молоко зі смальцем, від очий, промиванє до всхід сонця росою збираною з трави на сіножатях, від укушеня скаженого пса рід великого „песього молочка“ (евфорбія), від бородавок зелемозень або дівина, від всїляких недуг жолудка і кишок горівка з перцьом, від холєри Іванове зїлє мочене в горівці і т. п. Специялїсти лїчать себе й других від ревматизму ідию з жала пчіл. Що таке лїченє не лиш нічого не поможе, але може ще й погіршити недугу або й викликати ще якусь другу, навіть тяжку, се річ зовсїм ясна.

Далеко більше таких, що люблять самі себе лїчити, єсть межи тими, що зачисляють ся до інтелїґенциї. Своє знанє до того беруть они звичайно від ради других таких самих, як они, або від ради лїкарів, а наконець з популярних книжок лїкарских, з поучень в часописях або з оголошень в ґазетах, обчислених на легковірних.

Довідавшись, що якийсь лік поміг комусь на таку саму або подібну недугу, старають ся они роздобути й собі такого самого ліку та лїчать ся ним в тім переконаню, що коли він поміг другим, то мусить і їм помочи. Більше образовані старають ся роздобути собі якусь книжку лїкарску, розчитують ся в ній і тоді беруть ся зовсїм сьміло лїчити себе й другим в тім кріпкім переконаню, що роблять то на основі строго фахової науки. Таким людем дуже часто брак відповідного знаня, щоби могли оцінити вартість якоїсь книжки лїкарскої. Треба бо знати, що в теперішних часах намножило ся множество всїляких книжок лїкарских, котрі хоч иноді написані навіть фаховими лїкарями, мають більше вартість книгарску, торговельну, як дїйстно научну. Відтак треба ще й то зважати, що навіть добре написана книжка лїкарска, вже задля самої приступности цїни, мусить бути обемом мала і длятого не може основно і всесторонно обговорювати всї недуги. То, що нам подають добре написані книжки лїкарскі, то лиш малесенька частинка великої науки лїкарскої, призначена на то, щоби як найширшим кругам подати загальне знанє того всего, що потрібне для кождого, котрий хоче розумно плекати своє здоровлє, а в хвилях грозячої небезпечности подавати собі й другим поміч, заким возьме ся до того фаховий лїкар. Улюбленими того рода книжками суть ті, що учать гомеопатиї або тої штуки лїченя, котра уживає таких ліків, в котрих находить ся ледви міліонова або білїонова або навіть ледви децілїонова часть того творива, що призначене за лік служити. Сим способом лїченя любили давнїйше займати ся особливо деякі пані по дворах. Купували собі того рода книжки, спроваджували потрібні до того вже готові ліки з аптик в видї малесеньких як головка від шпильки кульочок і лїчили ними і себе самих і других. Та ще й нині суть такі, котрі займають ся лїченєм за помочию гомеопатиї.

Дуже часто буває також, що хтось вичитає в оголошенях (інсератах) якоїсь ґазети про якийсь лік і зараз купує єго та бере ся ним лїчити себе а може ще й других. На се хочемо тут умисно звернути увагу, бо сей спосіб самолїченя єсть у нас дуже в практиці. Аптикар хоче також заробити. Він придумає якийсь лік, котрий, як то кажуть, помагає так як умерлому кадило, оголошує єго в ґазетах, хвалить на всї застави, доказує, що він сам один помагає на тілько а тілько всїляких недуг, а покликує ся навіть на сьвідоцтва, котрих ніхто не годен провірити і на таке оголошенє ловить легковірних, котрі купують той лік і лїчать ся ним. На таку полову не треба дава-

Цушіма борбу з япаньскою фльотою. Підчас тої борби утонули кораблї: „Князь Суворов“, „Ослабія“ і кружляк „Урал“. Панцирний корабель „Александер III.“ тяжко ушкоджений. Адмірал Рожественский ранений на початку битви і его перенесено на иньший корабель. Після доповняючого звіту корабля „Алмаз“, який менї надіслав командант порту у Владивостоцї, пароxід „Алмаз“, відтятий від головної сили росийскої фльоти, не міг назад з нею сполучити ся, отже поплив до Владивостока. На нїм убиті поручник Мохолїн і чотири моряки, ранених есть 10 моряків, з тих три тяжко.

Льондон, 31 мая. Япаньске посольство оголосило слїдуючу депешу з Токіо: Чотири забрані росийскі кораблї відставлено вже в добрім станї до наших воєнних портів, а то: „Орел“ до Маіцуру, а „Николай I“, „Апраксїн“ і „Сєнявін“ до Сасего.

Льондон 31 мая. До Daily Express доносять з Кобе: Япаньскі рибаки привезли на беріг значне число Росиян, котрих стрітили на лодках або на відломках розбитих кораблїв. Росийскі моряки розповідають, що япаньскими кулями несло дуже далеко і в наслїдок того робили они страшне спустошенє серед росийских кораблїв, коли тимчасом росийскі не могли нїчого вдіяти. То було причиною, що росийска фльота так борзо стратила відвагу і що на росийских кораблях настав переполох, котрий ще збільшив ся по торпедовім атаку неприятеля. В численних случаях росийскі моряки без причини і приказу спускали ся до лодок.

Льондон 31 мая. До „Daily Mail“ доносять з Токіо під вчерашною датою: Коли корабель „Князь Суворов“ зачинав тонути, перевезено Рожественского на инший корабель. Коло Фумі взяли его Японцї до неволї. Він дуже тяжко зранений в рамя.

Льондон 31 мая. До „Daily Telegraph“ доносять з Токіо: Рожественский, ранений підчас битви в лїве око, піддав ся.

Новинки.

Львів, дня 31-го мая 1905.

— **Відзначенє.** Є. В. Цїсар надав професорови львівского унїверситету д-рови Романови Пілятови, з нагоди перенесеня в стан супочинку, ордер зелїзної корони III. кляси.

— **Іменованя.** Є. В. Цїсар іменував канцлера консисториї о. д-ра Гавр. Крижановского, крилошанином греко-кат. капітули у Львові.

— **Впреосьв. Митрополит Шептицкий** від дня 3-го червня переведе канонїчну візитацию олеського деканату в отсїм порядку: 4-го червня в Топорові, 5-го до 8-го в Соколївцї (місия), 9-го в Утїшкові, 10-го в Цїшках, 11-го в Білім Камени, а опісля поїде до Кругова, де сам переведе реколекциї для духовеньства.

— **Є. Е. п. Президент висшого суду краєвого** др. Александер Тхоржницкий повернув до Львова і обіймив урядованє.

— **Право публичности** надав п. Мінїстер просьвіти на час двох лїт 1-ій і 2-ій клясї приватного женьского руского лїцея в Перемишли.

— **Еміґрацийна горячка.** Американьскі часописи доносять, що дня 8-го с. м. прибуло до Нового Йорку десять пароходів і привезли 12.000 еміґрантів. Найбільше було Італїянців. Такого великого числа еміґрантів в однім дни нїколи ще не було.

— **Смерть від грому.** В Зазулях, золочівского повіта, убив грім сими днями 35-лїтного господаря Івана Медведского, вітця 6 дїтий, на подвірю власної загороди.

— **Підпаленє.** В Волоскій, долиньского повіта, підпалив Онуфрий Луговий власну хату, котра згоріла разом зі стайнею і шопою. Заряджено судове слїдство.

— **Кровава пригода.** Нинїшної ночи лучила ся у Львові при ул. Янївскій кровава пригода, котрої жертвою упав один чоловік ранений револьверовим вистрілом. При ул. Янївскій під ч. 46 мешкає з женою і дитиною Йосиф Ожґа, робітник в броварі Лїлїєнфельда, чоловік дуже неспокійний і великий галабурдник. Той Ожґа знущав ся дуже часто в зьвірский спосіб над жінкою і дитиною. Сеї ночи коло 2-ої години сусїди Ожґів учули страшні зойки з їх мешканя, а вскорі пересьвідчили ся, що Ожґа в небувалий спосіб знущає ся над жінкою і дитиною, котрі остаточно утїкли з комнати. Видячи, що Ожґа такий розлючений, що може убити жінку, вийшли сусїди, між ними Вайнберґер і Пирка на улицю і стали кликати полїциянта на поміч. То довело Ожґу до ще більшої лютости і він почав стріляти до них з револьвера. Упало 5 вистрілів, з котрих один поцїлив Михайла Пирку. Куля пробила ему груди наскрізь і він упав облитий кровію на землю. Страшний переполох обняв всїх, нїхто не знав, що робити. Аж цїлій громадї людий удало ся зловити стріляючого, а Вайнберґерова побігла до полїциї і донесла о страшній пригодї. Прибувша на місце полїция заарештувала побитого тимчасом розъяреною товпою Ожґу. На смерть раненого Пирку відвезено около 4-ої години рано до шпиталя.

— **Із страху проговив.** Оломунецкі часописи розповідають про току незвичайну подію: Вояк Антін Немецки упав при вправах з коня і в наслїдок побитя голови утратив цїлковито мову. Его держано довгий час в оломунецкім шпитали ґарнїзоновім без видного успіху, так, що вкінци увільнено его як нїмого з войскової служби. Немецки по довгім шуканю найшов приміщенє у оломунецкого пекаря Теґля; его служба полягала на розношуваню печива. Переходячи онозди міст на Мораві, посовгнув ся Немецки і мало що не упав до води. З великого страху він перший раз — крикнув і ось зовсїм відзискав мову, якою не володів вже цїлий рік.

— **Книжки на нагороди для шкільної молодежи.** Ц. к. краєва рада шкільна порішила поручити отсї видавництва руского Товариства педаґоґічного у Львові на нагороди пильности і до шкільних бібліотек для молодіжи народних і

ти ся ловити, бо коли такий лїк хоч і не поможе і не зашкодить, то все-таки випре дармо гріш з кишенї. Коли же такий лїк був би того рода, що міг би зашкодити, то таки небезпечно его уживати. Що року появляють ся в ґазетах н. пр. оголошеня, надсилані з Угорщини, про лїк від решетинця, хробака, котрий виростає в чоловіцї до такої величини, що буває й на кілька метрів довгий. Лїк той, коли его ужиє лїкар, може дійстно помочи; але коли хтось сам схоче ним лїчити ся, може позбавити себе й житя, як то стало ся перед двома роками з одним робітником у Відни. У нас лїчать ся люди від решетинця чісником. Радять, що треба натще зъїсти кілька головок чіснику, а решетинець вийде. Може бути, що сей лїк кому й поміг; але до того треба мати хиба сильну натуру, бо в противнім случаю і решетинець не вийде і можна набавити ся иньшої тяжкої хороби. Нїхто прецї не може сам себе осудити, чи его натура на стілько сильна, що зможе видержати таку курацию.

Иньші того рода лїки, оголошувані в ґазетах, як н. пр. лїк на ріст волося, на знищенє веснянок і т. п., суть таки простим обманьством. На то не треба дивити ся, що ґазети або якісь періодичні книжки, н. пр. календарі, оголошують такі лїки; ґазети і календарі приймають оголошеня за гроші, але они анї не можуть, анї не обовязані провірювати, чи таке оголошенє то якесь обманьство чи нї, або чи якийсь лїк справдї добрий чи нї.

Коли же хтось хоче конче сам себе лїчити, то нехай! Як хто собі постелить, так і виспить ся. Коли нїчого собі не поможе або й зажене ся в ще більшу хоробу, то сам собі буде винен. Але гірше, коли такі люди беруть ся других лїчити. Буває н. пр. дуже часто, що родичі беруть ся лїчити своїх дїтий. Лучило ся так, що в однім інтелїґентнім домі у Львові занедужала дитина на запаленє кишок. Родичі замість післати по лїкаря — а то прецї було в містї, де множество лїкарів, та й родичі не були бідні — взяли ся самі лїчити дитину; дали їй якогось лїку і дитина до кількох годин минула ся. Таких нещасливих случаїв самолїченя буває богато.

Ще на один спосіб самолїченя, практикований дуже часто в інтелїґентних кругах, хочемо тут звернути увагу. Буває нераз, що в якійсь родинї, в якімсь домі, хтось нездужав і по его вилїченю лишають ся не вижиті лїки: трохи якогось лїку у фляшинцї, якась масть, кілька якихсь порошків і т. п. То шкода, кажуть, викидати, бо може ще придати ся; не треба буде платити лїкаря і аптику. Ну, ощадність певно добра, але на своїм місци, але не там, де розходить ся о найбільше богацтво чоловіка, о здоровлє або може навіть і о житє. Отже коли хтось занедужає, чи то таки в родинї, чи де в сусїдстві на таку саму або лиш подібну хоробу, так зараз беруть до помочи останки давних лїків, не питаючи, чи они відповідні чи нї, чи ще добрі, чи може через довше стоянє вже зіпсували ся, і лїчать ними. Панї дому мала якийсь біль голови, на котрий лїкар порадив їй натирати голову хінїновим спіритусом. Але й небавком і служниця дістала болю голови, лиш він мав иньшу причину, бо походив з нестравности, а на то міг би був найлїпше помочи риціновий олїйок. Але панї розумовала инакше. Менї поміг на біль голови хінїновий спіритус; его ще трошки лишило ся, на-ж тобі і натирай собі ним також голову. Се не помогло, але й не пошкодило. Але ось иньший случай:

Дитина дістала сильного болю зубів, бо мала зіпсований зуб. Знайшла ся добра сусїдка, що мала лїк від болю зубів, котрий їй дуже поміг. Чомуж би не поміг і дитинї? На що тут лїкаря, коли лїк єсть під рукою. Матїр послухала сусїдки і приложила дитинї того лїку до зуба. Та ба, зуб не лиш не перестав болїти, але дитина дістала ще й запаленя ясна і таки треба було кликати лїкаря та аж він поміг. Подібного самолїченя зазнав отсей, що се пише, сам на собі. Підчас пошести тифу в 1866 р. занедужав він був також на тиф в однім інтелїґентнім домі на селї. Під ту пору їздили лїкарі з уряду по селах і роздавали лїки. Але тоті люди так собі гадали: На що ждати, аж лїкар приїде, коли у учителя лишила ся ще фляшинка оршади (молока з солодких мігдалів) і кілька хінїнових порошків. Післали зараз по тоті лїки і давай зіпсованою, аж смердячою оршадою заливати недужого! А з порошками ще лїпше зробили, бо замість давати від часу до часу по одному, дали аж чотири нараз зажити, очевидно в тім переконаню, що більше лїку нараз скорше поможе. Коли опісля приїхав лїкар і ему розповіли, як ратували недужого, та показали ще недопиту оршаду, він аж за голову взяв ся. Оттак то виглядає самолїченє навіть в тих кругах, що мають себе за інтелїґентних!

Із сего всего, що тут сказано, виходить така наука: 1 Коли хто занедужає, нехай не шукає поратунку в забобонах та у знахорів і знахорок; нехай поспитає ради лїкаря, а се вийде ему певно скорше на здоровлє тїла і кишенї. — 2. Не треба нїколи самому лїчити ся а хиба лиш давати розумну поміч свому тїлу. — 3. Не брати ся нїкого лїчити а хиба лиш давати ему розумну поміч і пораду. — 4. Не уживати самому оставших лїків, скоро не має ся певности, що они ще добрі і що будуть ще як раз відповідні, а вже нїяк не давати їх другим. — 5. Не брати від нїкого лїків, які лишили ся по чийсь недузї.

Хто же хоче давати собі якусь поміч, повинен старати ся добре пізнати, що ему бракує, що болить, де болить і як болить. Хтось може усьміхне ся на то, коли се прочитає, бо погадає собі може: Хибаж то хорий не знає, де і що его болить? Так єсть таки дійстно.

видїлових шкіл: 1. „Анґлїйскі казки“, з російскої мови перевів Любомир Селяньский. Львів 1902. Цїна 24 с. 2. Е. Ярошиньска: „Повістки для молодїжи“, Львів 1902. Цїна 24 с. 3. „Збиточник Ґумфрі“, оповідане з анґлїйского, Львів 1904. Цїна 70 с. 4. „Робінзон Крузо“, на основі оригіналу і переводів зладила К. М. Львів 1903. Цїна 1 К 50 с. 5. „Істория куска хлїба“, перерібка з французского, листи до молодої дївчини. Львів 1903. Цїна 50 с.

Телєґрами.

Відень 31 мая. Мінїстерство просьвіти надало право публичности на 2 роки 1 і 2 кл. приватного женьского лїцею в Перемишли.

Відень 31 мая. Рада державна має бути скликана на 14 червня. Вибори до Делєґацшї відбудуть ся мабуть аж в осени.

Будапешт 31 мая. Положенє незмінене. Говорять, що Беля Чіракій або Николай Сечен будуть покликані до утвореня нового кабінету.

Париж 31 мая. Вчера о 3 год. пополудни прибув тут іспаньский король Альфонс; єго повитав торжественно президент републики Любе.

Льондон 31 мая. До „Daily Express“ доносять з Токіо під нинїшною датою: Кружляк „Ґромобой“ з 800 людьми залоги, котрий виплив з Владивостока очевидно в тім намірі, щоби получити ся з балтийскою фльотою, попав ся на підводну міну і затонув разом з цїлою залогою. Припускають, що на сїм корабли був також адмірал Скридлов, бо три днї тому назад казав, що хоче виплисти на море і що кружляк „Россія“ поплиназвано з ним.

Париж, 31 мая. Вчера пополудни підчас переїзду іспаньского короля Альфонса якийсь чоловік прірвав шпалїр і з криком: Смерть тиранам, проч з інквізиторами! кинув ся до повозу, добувши ніж з кишенї. Арештовано єго і він каже, що називає ся Ґарнері і єсть секретарем товариства золотарів.

На нагороди пильности

припоручила ц. к. Рада шк. краєва слїдуючі книжочки руского товариства педаґоґічного у Львові:

I. Образкові без тексту для дїтий найнизшого степеня науки:

Ч. 100. Для розривки 1·20 К. — Ч. 99. Ах яке хороше 2 К. — Ч. 26. Наші зьвірята 80 сот.

II. Образкові з текстом для дїтий другого степеня науки:

Ч. 8. Зьвіринець 20 с. — Ч. 9. Гостинець 20 с. — Ч. 10. Забавки 20 с. — Ч. 11. Менажерия 20 с. — Ч. 96. Дїтвора 1 К. — Ч. 97. Зьвірята домашні 80 с. — Ч. 98. Приятелї дїтий 1·20 К.

III. Ілюстровані для дїтий третого і четвертого степеня науки:

Ч. 58. Казки народні ч. I. бр. 50 с., опр. 64 с. — Ч. 60, 62, 69, 75, 76. Казки Андерсена бр. по 50 с., опр. по 70 с. — Ч. 63. Казки Брянчанїнова бр. 30 с., опр. 44. — Ч. 64. Робінзон Чайченко бр. 80 с., опр. 1·20 К. — Ч. 109. Робінсон велик. бр. 1·80 К, опр. 2·20 К. — Ч. 65. Мірон. Пригоди Дон Кіхота бр. 80 с., опр. 1·10 с. — Ч. 101. Ґете-Франко: Лис Микита бр. 1 К, опр. 1·30 с.

IV. Книжки без образків для дїтий третого і четвертого степеня науки.

Ч. 109. Робінзон великий бр. 1 К 50 с, опр. 1·80 К. — Ч. 1. Молитвенник нар. опр. 30 с, опр. в полотно 40 с. — Ч. 3. Китиця желань 3 розш. видане бр. 40 с, опр. 60 с. — Ч. 4. Читанка бр. 20 с. — Ч. 13. Т. Шевченко. Кобзар для дїтий 30 с. — Ч. 15. Юл. Верне. Подорож довкола землї бр. 1·20 К, опр. 1·50 К. — Ч. 29. Мальота. Без родини опр. 1·10 с. — Ч. 54. Т. Шевченко. Кобзар бр. 2 К, опр. 2 К 40 с, в полотнї 2·70 с. — Ч. 71. Оповіданя для дїтий бр. 40 с, опр. 54 с. — Ч. 72. М. Коцюбиньский. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 73. О. Катренко. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 74. Василь В-р. Подорож до краю Лїліпутів бр. 50 с, опр. 64 с. — 77. А. Кримский. Переклади бр. 40 с., опр. 54 с. — 82. Марта Борецка, іст. опов. бр. 40 с., опр. 60 с. — 84. Др. М. Пачовский. Народні думи з поясненями ч. 1. 40 с., опр. 60 с. — 86. А. Толстой. Казки бр. 40 с., опр. 54 с. — 87. О. Кониський. Поеми бр. 30 с., опр. 44 с. — 88. Покарана лож. Комедийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с.— 90. Дивні Пригоди Комаха Санґвіна ч. I. 48 с., опр. 70 с. — 91. Е. Ярошиньска. Перша книжочка для малих дївчат 20 с. — 94. Е. Ярошиньска. Друга книжочка для м. дївчат 20 с., разом оправлені 54 с. — 92. Малий сьпіваник 20 с. — 93. Клавдия Лукашевич. Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 с. — 103. Анґлїйскі казки 24 с., опр. 38 с. — 104. Е. Ярошиньска. Повістки 24 с., опр. 90 с. — 106. Др. І. Франко. Абу Казимові капцї 60 с., опр. 90 с. — 108. Збиточник Ґумфрі, з анґлїйск. 70 с, опр. 1 К. — 111. Л. Глібів. Бойки 10 с. — Ч. III., IV., VI. В. Чайченко: Комар, Грицько, Дума про княгиню Кобзаря по 10 с. — Ч. V., VII. Днїпрової Чайки: Казка про сонце та єго сина, Писанка по 10 с. — 112. Істория куска хлїба бр. 50 с, опр. 64 с.

V. Книжки для молодїжи шкіл видїлових:

Ч. 89. М. Вовчок. Інститутка бр. 40 с., опр. 60 с. — 95. Шекспір в повістках бр. 30 с. опр. 60 с.

Замовляти можна в канцеляриї руского Тов. Педаґоґічного у Львові ул. Сикстуска 47 або в книгарні Товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1. Хто пришле гроші наперед, тому при замовленю книжок (в канцеляриї Товариства) на квоту 10 К висилає Товариство книжки оплатно, а від подвижки дає 10 прц. рабату. При замовленях низше 10 К (на инші книжки) треба дочислити оплату почтову.

Найбільша часть людий не знає в многих недугах, де і що їм поправді хибує. Коли скалїчимо ся в палець, або коли собі зробимо де рану, то се знаємо, бо видимо. Але коли нам хибує щось в серединї, то дуже часто, именно же в перших початках недуги не знаємо, що нам єсть. Кождий з нас знає то преці дуже добре, бо нераз і сам каже: щось менї єсть а сам не знаю що. Чоловік ходить як не свій, їсти не може, робота єго не бере ся і він нуждає ся. В таких случаях треба чоловікови добре виміркувати, що єму єсть. Дуже богато навіть інтелїґентних і образованих людий не уміють докладно розповісти лїкареви, що їх де болить і длятого мусить лїкар їх оглядати та шукати того місця, де розсїла ся якась недуга. Навіть лїкарі в многих случаях не можуть самі по собі пізнати, що їм єсть і длятого не беруть ся самі себе лїчити, лиш кличуть других лїкарів до себе.

Нема в тім нїчого дивного, бо раз не кождий чоловік уміє добре спостерігати не то вже всїляких змін на своїм і в своїм тїлї, але навіть і в своїм окруженю, а відтак не завсїгди можемо мати повну сьвідомість того, що в нас діє ся. Наконець брак доброго спостеріганя і брак повної сьвідомости, сила нашої уяви і обава, яка дуже легко сполучає ся з хоробливим станом нашого тїла, можуть нас дуже легко збаламутити так, що не можемо розпізнати нашого стану. Возьмім для приміру такий простий случай: когось болить голова з переду в чолї, з одного або з другого боку. Кождий знає тодї і каже, що єго голова болить, бо він там чує біль. Але чи то справдї там болить, чи то дійстно в тім місци розсїла ся хороба? А преці з досьвіду знаємо, що коли нам усуне ся щось в серединї, то і біль голови уступає. Видко з того, що причина болю була десь инде, хоч ми чули біль таки в самій голові. Дістаємо якогось завороту голови. Чи то справдї голова завертає ся? Тїло людске то така штучна машина, зложена з такого множества частин, що ми дуже часто не можемо зміркувати відразу, де і що в нїй попсувало ся. Щоби же то можна бодай сяк-так зміркувати, треба знати ся добре на цїлій тїй машинї, треба знати будову нашого тїла і діланє всїх єго частий. Знаючи то треба уважати на все то, що в нашім тїлї діє ся, розуміє ся, о скілько то дасть ся.

Але знов з другої сторони й не треба так дуже на все уважати, не робити зараз з кождої дрібнички велику річ. Коли наше тїло така машина, що складає ся з множества всїляких частий і частинок, то годї, щоби в нїй деколи щось не попсувало ся, не робило так як потреба. Длятого не треба нїколи лиш заєдно надслухувати чи нас де що не болить, бо тим затроюємо самі собі житє. Коли на пр. на когось завіє лиш слабонький вітер, а він почує хвилево якийсь біль в грудех, то він не повинен зараз з того гадати, що перестудив ся так, що аж вже прийшло якесь запаленє. Уважати на себе, на зміни в своїм тїлї потреба, але не над міру. Людий, що так над міру на себе уважають і зараз при кождій найменшій нагоді перечувають якусь хоробу, називаємо ґіпохондрами. Ґіпохондрия може иподї так в чоловіцї збільшити ся, що аж переходить в хоробу. Длятого, коли чоловік має уважати на себе, повинен то робити розумно, уважати лиш на такі зміни і тодї, коли они дійстно стають незвичайні і коли він вже чує, що щось не так, як бувало у него звичайно. Передовсїм же не повинен чоловік нїколи зараз в найменших змінах добачувати причини якоїсь великої недуги. Таким уважанєм на себе і робленєм спостережень на своїм тїлї може він лиш затроїти житє собі і свому найблизшому окруженю.

(Дальше буде).

Господарство, промисл і торговля.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 30 мая: Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·40 до 8·60; жито 6·50 до 6·70; овес 7·30 до 7·50; ячмінь пашний 6·40 до 6·60; ячмінь броварний 6·90 до 7·—; ріпак 11·50 до 11·75; льнянка —·— до —·— горох до вареня 7·75 до 9·50; вика 12·— до 12·50; бобик 7·75 до 8·—; гречка 10.50 до 12·—; кукурудза стара 7·75 до 8·—; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 55·— до 65·—; конюшина біла 50·— до 65·—; конюшина шведска 45·— до 65·—; тимотка 26·— до 32·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).